

VOJNA SE JE PRICELA

"Vojaki, Vaša ura je prišla!"

CHAMBERLAIN JE RESIGNIRAL

Miljon vojakov vztrajno zadržuje Nemce

NEMŠKA ARMADA PRIHAJA IZ ZRAKA

AMSTERDAM, Holandska, 11. maja:

V jugozapadnem delu Holandske je nemško vojaštvo na več krajih pristalo s padali in zasedlo strateške točke. Namen teh operacij je odrezati zvezo med Belgijo in Holandsko in zavzeti važno pristanišče Rotterdam. Takoj pri prvem vpadu je več sto nemških vojakov daleč za mejo "padlo iz zraka" in se polastilo važnih krajev.

NEMŠKI VOJNI STROJ

AMSTERDAM, Holandska, 11. maja:

Holandsko in belgijsko vrhovno poveljstvo nanaša, da je milijon belgijskih in holandskih vojakov vstavilo nemški vojni stroj.

Vojaški krogi pravijo, da je v zgodnjih jutranjih urah letelo nad Belgijo, Holandsko, Luksenburško, Francijo in Anglijo letelo okoli 1000 nemških aeroplanov. Vojaški krogi pa tudi pravijo, da je bilo v večerajšnjih bojih nad Belgijo, Holandsko in Francijo uničenih 200 nemških aeroplanov.

ZAVEZNIKI HITE NA POMOČ

PARIZ, Francija, 11. maja:

Dve uri po nemškem vpadu so francoski in angleški vojniki pričeli prihajati čez mejo, da pomagajo Belgijcem in Holandcem. Tekom dneva je že prišlo na več krajih do spopadov. Nemci imajo na tem kraju fronte okoli 29 divizij.

Poleg tega so Angleži tudi prepeljali po morju vojaštvo v severni del Holandske, Belgiji in Holandi se hrabro bojujejo in trdno drže svojo obrambno črto. Dalje proti jugu pa se bodo najbrže pričeli boji v velikem obsegu, zlasti ob reki Mozeli.

Belgijski kralj Leopold III. poveljuje belgijski armadi, kot je poveljeval njegov oče v svetovni vojni.

V svojem razglasu pravi kralj, da je bila Belgija v 25 letih že dvakrat napadena, četudi se je strogo držala svoje nevtalnosti, zato tudi on, kakor njegov oče, prevzame vrhovno poveljstvo nad belgijsko armado.

Svoj razglas končuje z besedami:

"Stvar Belgije je čista in s božjo pomočjo bomo zmagali."

CHURCHILL PREVZEL VODSTVO VLADE

LONDON, Anglija, 11. maja. — Neville Chamberlain je sinoči odstopil kot ministrski predsednik in je njegovo mesto prevzel Winston Churchill, ki je bil prvi lord admiralitete skoro od početka sedanje vojne.

Nova vlada bo vlada narodnega edinstva in bodo v njej zastopani laboriti, liberalci in konservativci. Njena naloga bo združiti vse sile Anglije v boju proti Nemčiji.

Takoj po Chamberlainovem odstopu so posamezne stranke sklicevale svoje seje, na katerih so reševali vprašanje, ako stopijo v Churchillovo vlado. Stranka laboritov je sklenila, da stopi v novo vlado, ker je odstopil Chamberlain.

Kake može bo Churchill povabil v svoj kabinet, še ni znano, toda skoro gotovo bo v njem vključen stari liberalci in ministrski predsednik v svetovni vojni David Lloyd George. Najbrže pa bo izpuštil iz svojega kabineta sira Hoareja in sira Simona, ki sta bila vedno prva Chamberlainova svetovalca.

Roosevelt ogorčen nad diktatorji

WASHINGTON, D. C., 11. maja.

Predsednik Roosevelt je večeraj dvakrat obsodil nemški vpad na Holandsko in v Belgijo ter Luksenburško ter rekel, da ta neopravičen vpad v nevtalne države ogroža kulturno in znanstveno civilizacijo sveta.

V prvem govoru po radio na 8. Ameriški znanstveni kongres je Roosevelt rekel, da je prišel čas, ko se je treba poslužiti zdrave pameti z ozirom na mednarodni položaj.

Z jeznim in bojevitim glasom je predsednik Hitlerju in ostalim voditeljem totalitarnih držav v Evropi in Aziji zapretel z združeno močjo Severne, Osrednje in Južne Amerike, ki so "varuhinje zapadne kulture in krščanske civilizacije."

"Sem pacifist," je rekel Roosevelt, "toda prepričan sem, da bomo z velikansko veščino vi in jaz po dolgem času,

ako bo potrebno, skupno delali, da branimo z vsemi sredstvi naše znanje, našo kulturo, našo svobodo in našo civilizacijo."

Nadalje je rekel, da je človek že kar navajen slišati o kakih nenavadnih dogodkih, toda glede napadenih držav je rekel:

"Veseli me, da smo razočarani in ogorčeni nad tragičnimi poročili iz Belgije, Holandske in Luksenburške."

Svoje drugo ogorčenje je predsednik izrazil na običajni časnikarski konferenci, na kateri je povedal skoro isto, kot v svojem govoru po radio, toda je na vprašanje nekega novinarja, ako bo z ozirom na zadnje dogodke morala Amerika stopiti v vojno, odgovoril:

"Upam, da bodo Združene države ostale izven te vojne. Prepričan sem o tem."

BURNI PRIZORI PRED DIESOVIM ODBOROM

Predsednika unije razvažalcev so policisti vrgli iz dvorane. — Diesu je očital, da se njegov odbor boji resnice in da skuša pahnuti Ameriko v vojno.

WASHINGTON, D. C., 9. maja.

Odbor kongresnika Diesa, ki preiskuje neameriške delavnosti je bil večeraj pričča izredno burnih prizorov. Med drugimi je bil zaslišan tudi Michael J. Quill, predsednik Transport Workers unije, ki pripada CIO.

Quill je tako rezko in preteče odgovarjal, da ga je dal Dies vreči s pomočjo policije iz dvorane.

Takoj ko je sedel Quill na pričevalni stol, je bilo jasno, da ne bo šlo vse kakor po mahu. Odgovarjal je rezko in zasmehljivo. Sempatam tudi preteče. Višek je bil dosežen, ko je Quill očital članom Diesovega odbora, da se boje resnice in da hočejo s svojim ravnanjem spraviti Ameriko v vojno.

Po tej obdobjitvi je bil vržen iz dvorane.

Pozneje se je vršila tajna seja, pri kateri je poslanec Thomas iz države New Jersey predlagal, naj bo uvedeno proti Quillu kazensko postopanje

zaradi omalovaževanja oblasti. Thomasov predlog pa ni bil sprejet, ker ga drugi člani odbora niso podpirali.

Quill je razburil Diesove odbornike z očitkom, da je nekdanji predsednik unije razvažalcev, Thomas H. O'Shea Diesov špijon. O'Shea je bil prejšnji mesec zaslišan.

Quill je na svojo lastno ponudbo prišel pričat pred odbor. Ko ga je Dies koj po prvih besedah opozoril, naj se obnaša in govori kot se spodobi, mu je Quill s prstom zapretel rekoč: — Zdi se mi, da sploh nečete poslušati mojega poročila! Potemtakem se bojite resnice!

Nato ga je kongresnik Thomas vprašal, če bi nosil orožje. — Za obrambo Amerike vselej! — je odvrnil delavski voditelj.

— Kaj pa če bi bilo treba iti ameriškim vojakom v Rusijo? — je hotel vedeti Thomas.

— Preko morja pa ne grem, — se je glasil Quillov odgovor.

BERLIN, Nemčija, 1. maja.

Veliki dan za zapadno Evropo je napočil večeraj, ko je Adolf Hitler oznanil, da se je velikanška splošna vojna pričela. Takoj zatem, ko je na časnikarski konferenci vnanji minister Joachim von Ribbentrop naznanil, da je dobila nemška armada povelje zasesti Holandsko, Belgijo in Luksenburško, je Hitler izdal dnevno povelje na armado na zapadni fronti.

Med drugim pravi dnevno povelje:

"Vojaki zapadne fronte, sedaj je prišla ura za vas. Vojna, ki se pričinja danes, bo odločila usodo Nemčije za prihodnjih 1900 let. Storitve svojo dolžnost!"

"Nemški narod, želeč vam srečo, je z vami."

Nemško vrhovno poveljstvo je naznanilo, da je Hitler odpoval na zapadno fronto, kjer je postavil svoj glavni stan in od koder bo vodil vse operacije 1200 milj dolge bojne fronte od švicarske meje do Narvika v severni Norveški.

Kratke dnevne vesti

Sloga med člani 26 narodov

CHICAGO, Ill., 7. maja. — V tukajšnji Dantejevi šoli je stopetdeset učencev, večinoma starejših ljudi, ki so pribežali zadnja leta iz Evrope. Uče se angleškega jezika, ameriške zgodovine in vsega, kar je za ameriško državljanstvo potrebno. — Če kdo trdi, da je mir med narodi nemogoč, — naj pride k nam pogledat, — je rekla ravnateljica. — Stopetdeset učencev pripada 26 različnim narodnostim. Med njimi so Nemci, Francozi, Italijani, Čehoslovaki, Poljaki, Židje, Rusi, Romuni itd. Med njimi ni nobenega nasprotstva, pač pa najboljša sloga. Pri učenju pomagajo drug drugemu. V šoli vlada popolna demokracija. Nadzorni odbor volijo učenci.

Loterija v Pennsylvaniji

HARRISBURG, Pa., 8. maja. — Demokratski poslanec Francis Falkenstein iz Philadelphije predlaga ustanovitev državne loterije v Pennsylvaniji. Dvajset odstotkov vseh dohodkov naj bi bilo porabljenih za oskrbo starih in oslabilih. Svoj predlog utemeljuje z dejstvom, da v sedanjem času potrošijo ljudje dosti denarja za stave, toda od teh stav nimajo država nobenega dobička.

"In dana jim je vsa pravica..."

WALHAM, Mass., 5. maja. — 43letna Mary Reynolds je povedala sodniku Cuniffu, da njen 46 letni mož Walter ni tak kot se spodobi. — Prosto-voljno mi nikdar ne da denarja, — je rekla. — Ampak ga moram z raznimi zvijačami dobiti od njega.

Njen mož jo je obdolžil: — Ko zaspim, mi preišče vse žepne in mi pobere vse, kar imam. — Preko morja pa ne grem, — se je glasil Quillov odgovor. Sodnik je razsodil, da ji

mora dati vsak teden osemnajst dolarjev. — Kar se pa tiče stikanja po žepih je dostavil modri sodnik, — imajo ženske že od nekdaj to pravico, katere jim ne smemo krati-ti.

Skozi roznate naočnike...

ATLANTIC CITY, N. J., 7. maja. — Na konferenci metodistične cerkve je govorila Evangelina Booth, načelnica Salvation Army. Po njene mnenju je sedanja evropska vojna nekakšna nevihta, ki bo kaj kmalu minila.

— Navzlic politični in gospodarski razburkanosti, — je rekla, — je svet dandanes dosti boljši kot je bil kdaj prej. Najplemenitejša čustva, ki so v zvezi s krščanskim duhom, stopajo v ospredje in zmagujejo.

Povsem drugačnega mnenja je pa metodistični škof Arthur J. Moore iz San Antonio, ki je rekel, da sta divjaštvo in materializem dovedla svet na rob prepada. Demokracija se bori v zadnjih zakopih, mi v Združenih državah pa igramo golf in bridge.

Duhovniki proti vojni

49 duhovnikov, 30 iz New Yorka in okolice, je sklenilo nekakšno mirovno zvezo. Za obljubili so se, da pod nobenim pogojem nečajo imeti kakšnega opravka z vojno. To je sporočil večeraj dr. Allan Knight, vodja Broadway Tabernacle cerkve v New Yorku.

Norveško zlato na varnem

STOCKHOLM, Švedska, 7. maja. — Časopis "Tidningen" poroča, da je norveška zlata rezervna, vredna 132 milijonov dolarjev, v Angliji na varnem. Bežeča norveška vlada jo je prevažala iz kraja v kraj, ter jo slednjič vkrcala na neki angleški parnik,

Zadnja poročila

MARIBOR, Jugoslavija, 11. maja. — V severozapadni del Jugoslavije (v Slovenijo) je bilo poslanega mnogo vojaštva. Meja proti Nemčiji in Italiji je zaprta.

GIBRALTAR, 11. maja. — Španska vlada je vpoklicala šest mornariških letnikov v starosti 24 do 30 let.

BUDEMPEŠTA, Madžarska, 1. maja. — Nemške oblasti so zaprle nemško-madžarsko mejo.

LONDON, Anglija, 11. maja. — Notranje ministrstvo je izdalo svarilo na angleške otoke, da naj vsakdo pazi, ako bi se nemški vojniki izkrcali s padali.

RIM, Italija, 11. maja. — Italija, ki je zvezana z Belgijo s tesnimi vezmi kraljevske krvi, in z Nemčijo z "jekleno pogodbo", je trdna v svojem sklepu, da ostane izven vojne.

BAZEL, Švica, 11. maja. — Ko so se večeraj tuji vojni aeroplani borili nad švicarsko zemljo, je padlo na njo 27 bomb.

Ena bomba je porušila železniško postajo v Delamontu. Železniška postaja v Bazelu je bila zaprta za promet med Švicijo in Nemčijo.

PARIZ, Francija, 11. maja. — Nemški letalci so vrgli bombe na mesta Lyons, Calais in Dunkerque. Tudi v Lille je bila povzročena velika škoda vsled bomb iz zraka.

LONDON, Anglija, 11. maja. — Bombe so bile vržene iz letala v bližini Canterburyja.

BERLIN, Nemčija, 11. maja. — Francosko letališče v Metz-u je bilo popolnoma uničeno, pravi Berlin.

Finski dar Norveški

STOCKHOLM, Švedska, 7. maja. — Dasi Finska ne bo tako kmalu prebolela ran, ki jih ji je zasekala vojna, je poslala zadnje tedne Norveški več kot pol milijona dolarjev. Denar je predvsem namenjen norveškim siromakom, katerim so nemške bombe razdejal domove.

Amerika in Rusija naj pomagata

LONDON, Anglija, 9. maja. — Col. Josiah C. Wedgwood, veteran galipolske kampanje in drugih kampanj svetovne vojne ter zastopnik delavske stranke v angleškem parlamentu, je dejal sinoči v poslanski zbornici: — Mi potrebujemo vso pomoč, ki jo moremo dobiti. Čimprej dobimo rusko in ameriško pomoč, tembolje za nas.

V kakšni obliki naj bi Rusija in Amerika pomagali Angliji, Wedgwood ni povedal. Glede Anglije je rekel, da mora čimprej dobiti vlado, katere bo smatrala vojno za nekaj resnega.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation), Frank Sabar, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. — Subscription Yearly \$6.— Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za četrt leta \$1.50.— Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.— Za inozemstva za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

POMAGAJTE nam IZBOLJŠATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

TRJE DRŽAVNIKI

V teku enega tedna so se poslovili od javnega življenja trije državniki. Eden je umrl, drugi je bil odstavljen, tretji je pa več ali manj onlatil: Lansbury, Vorošilov in Chamberlain. Najprej par besed o Chamberlainu, ki je onlatil.

Ko to pišemo, je še vedno angleški ministrski predsednik, toda mož prav dobro ve, da dolgo ne. Normalna večina, ki jo je dobil v poslanski zbornici, je običajno znašala 195 glasov. Pri zadnjem glasovanju jih je dobil komaj 81. To dokazuje, da je Chamberlainova vlada mrtva in da bo kmalu pokopana. Kavalirski Anglež nikdar ne "zapodi" svojega javnega služabnika, pač ga pa "odpusti" z nekaterimi uljudnimi besedami.

Nesmiselno bi bilo domnevati, da bi bila usoda dežele poverjena vladi, ki so jo tako srdito kritizirali prijatelji in nasprotniki; da bi ji bila poverjena v času, ko gre Angliji za življenje in smrt. Doslej ni še nikdar noben voditelj odkrito priznal popolne nezmožnosti svoje vlade v tako resnem trenutku, kot je to storil Chamberlain, ki je rekel pred nekaj dnevi: — Nemška zračna sila, ki ji nismo kos, bi porazila Anglijo na morju, če bi poslala svoje brodeve proti nacijem na Norveškem.

Še dve poti ostajata Chamberlainu: popolnoma reformirati svoj kabinet ali pa razpustiti poslansko zbornico in razpisati nove volitve. Zbornice se ni upal razpustiti, kabinet bo pa moral reformirati. (Izbral si je prvo pot in je med tem že odstopil. — Opomba)

V Rusiji je moral resignirati eden zadnjih članov stare boljševiške garde maršal Vorošilov, ljudski komisar za obrambo. Podelili so mu par častnih naslovov, kar je pa seveda brez pomena. Litvinov in Kaganovič, ki sta bila nekoč izredno vplivna, sta izginila in se ne vrmeta nikdar več.

Vorošilov, ki je bil še nedavno vojni orodje v Stalinovih rokah, je igral žalostno vlogo v diktatorjevi "likvidaciji" maršala Tuhačevskega in osmih vdanih tovarišev rdeče armade.

Tuhačevskega, ki ni bil nikdar v politiki, pač pa vojak skozinskih in organizator rdeče armade, je imenoval Leon Trocki, dočim je bil Vorošilov, aktiven boljševik, njegov pomočnik. Vorošilov je izdal maršala Tuhačevskega, generala Jakirja in sedem drugih visokih vojaških dostojanstvenikov. Vsi so bili usmrčeni brez procesa.

Nihče ne ve, čemu je bil pahnen Vorošilov v pozabljenje. Mogoče zato, ker kampanja proti Fincem ni bila tako uspešna kot je želel Stalin, mogoče je pa tudi, da se stari boljševik Vorošilov ni strinjal z mešetarijo, ki jo uganjata Hitler in Stalin.

Povsem drugačna osebnost je bil George Lansbury, dolgoletni voditelj angleške delavske stranke, ki je 7. maja umrl v Angliji.

Lansbury je bil idealist in pacifist, "povsem navaden norec" so ga v šali imenovali njegovi prijatelji. Kot voditelj je odstopil leta 1935, ko je delavska stranka oficijelno priznala oboroževanje za narodno potrebo. Do zadnjega je glasoval proti vsaki predlogi, čije namen je bil dovoliti kaj denarja za armado ali mornarico.

Skušal je osebno vpivati na diktatorje ter je bil pri Hitlerju v Berlinu in pri Mussoliniju v Rimu.

— Hitler je tako naglo govoril, — je pripovedoval pozneje, — da sploh do besede nisem mogel. O Mussoliniju sem imel drugačno mnenje, dokler nisem bil pri njem. Mislim sem si, socialist je in si bo dal kaj dopovedati.

— Toda tudi Mussolini je le govoril in me ni hotel dosti poslušati. Je pač težava s temi ljudmi: nočejo in nočejo poslušati.

George Lansbury je verjel vsako besedo, ki jo je kdaj spregovoril ali zapisal. Pri vsaki priliki se je zavzel za mir, pošten je bil in idealist. Nikakor se ni mogel vživeti v resničnost življenja.

Pomanjkanje ribjega olja

RICHMOND, Va., 8. maja. Vsled nemške okupacije Norveške se je zmanjšal za sedemdeset odstotkov ameriški uvoz zdravilnega in na vitaminih bogatega ribjega olja. Tako poročajo "American Pharmaceutical Association." Robert W. Rodman, urednik lista "Drugists' Circular" piše, da je bil uvoz prekinjen v najneugodnejšem trenutku, — kajti vsled splošnega povpraševanja po vitaminih so se v zadnjem času zaloge ribjega olja v Ameriki zelo skrčile. Nekaj ribjega olja uvaža Ameriška iz Islandije in Japonske.

OTVORITEV NEWYORSKE Svetovne Razstave za leto 1940 — 11. maja 1940

Ako niste imeli prilike obiskati razstavo lansko leto, če Vam je le mogoče obiščite jo letos.

Iz Slovenije

IGRA USODE NAD ŽIVLJENJEM IN SMRTJO.

IV sredo 17. aprila je bil pogreb železničarjeve soproge E. Šoštarjeve iz Zabljeka nad Poljčanami. Na pogreb je prišla med drugimi tudi hčerka Elizabeta, ki je v službi v mariborski bolnišnici in brat Švegel Vincenc, uslužben kot železničar v Ponikvi. Igra usode je kmalu na pogrebu terjala še dve žrtvi. Žalostni hčerki se je vprilo vseh pogrebcev onračil um, brat pa se je vračajoč od pogreba smrtno ponesrečil, ko je šel po železniški progi proti Poljčanam z namenom, da tam stopi na vlak.

Njegovo smrt je res odločilo usodno naključje. Prvotno je bilo dogovorjeno, da se pelje Švegel do Poljčan z avtom zdravnik, ki se je ta čas mudil v hiši žalosti zaradi nečakinja, ki jo smrt matere tako pretresla, da se ji je omračil um. Prav v trenutku, ko bi se moral z zdravnikom po končani ordinaciji odpeljati v Poljčane, pa je nekdo pristopil

k zdravniku s prošnjo, da bi se mujno odpeljal v Sl. Bistrico k nekemu bolniku. Po prišlečevju ponovni prošnji in zatrdilu, da v Bistrici ni nobenega zdravnika doma in da je pomoč nujna, se je zdravnik odpeljal v Sl. Bistrico. Švegel se je na to odločil, da pojde peš v Poljčane na vlak. Žena z otrokoma se je odpeljala že s prejšnjim vlakom. Pot je nastopil o mraku. Šel je proti Poljčanam po progi in se je v vlak, ki je prihajal nasproti premalo umaknil. Ponesrečenca je na progi opazil strojevodja in o nesreči obvestil prvo postajo. Ko so ga pripeljali pozno v noči v Poljčane k zdravniku, je bil še pri življenju. Zdravnik je v njem takoj spoznal znanca z pogreba.

Ko mu je nudil prvo pomoč, je odredil prevoz v bolnišnico v Celju. Švegel je imel razne notranje poškodbe. Ne da bi se bil zavedel, je v celjski bolnišnici izdihnil.

POŽAR POVZROČIL 300,000 DIN ŠKODE.
V noči 25. aprila je nastal v Hotni vasi ogromen požar, ki je uničil imetje štirim posestnikom. Goreti je začelo gospodarsko poslopje posestnika Antona Brocela. Od tu se je požar razširil na hišo njegovega soseda Janeza Fingšta. Ker je bil hud veter, ni bilo mogoče ognja takoj omejiti.

ZA NAROČNIKE

IMAMO ŠE NEKAJ ZASTAV, ki so na razpolago našim naročnikom po ugodni ceni. Marsikateri želi imeti za dom zastavo ob priliki narodnega praznika.

OPIS ZASTAVNE SKUPINE

Zastava: 5 čevljev dolga in 3 čevlje široka; izdelana iz najboljšega blaga (cotton buting) in obrobljena ter ročno vezana, harve najbolj trpežne; vse zvezde so sivane na obeh straneh.

Drog: iz trdega lesa, poharvan, 7 čevljev dolg. In sestoji iz dveh delov. — Ročaj in vrvi.

Naročite pri:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 W. 18th Street New York
PO POSEBNI CENI ZA NAROČNIKE TEGA LISTA \$2.50
(Vsaj pošiljalni stroški plačani.)

STRAHOTE VOJNE

ČASU PRIMERNA
KNJIGA
Spisala Berta pl. Suttner
228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 W. 18 St., New York

ti, pa so začela goreti še gospodarska poslopja in hiša posestnice Ane Leidgeb in posestnika Alojza Lušeca. Šele ko so prišle požarne brambe iz Maribora in Podbrežja s svojimi motorkami, so se lahko uspešno postavile v bran uničujočem ognju. Požar je povzročil ogromno škodo, katero cenijo na 300,000 din. Ljudje so prepričani, da je ogenj podtaknila zlobna raka.

DVA MRLIČKA V ISTI DRUŽINI.

Pomladi se kaj rade razpasejo otroške nalezljive bolezni.

Pri Permetovih na Javorju nad Bogenšperkom je zbolela za davico 4-letna hčerka. Domači so izprva menili, da je le prehlad, čez nekaj dni pa so videli, da deklica hira. Tožila je o hudih bolečinah v grlu.

Na vse načine so jo zdravili, pa se je bolezen nato raznesla še na druge otroke. Tako je počasi obolelo vseh šest Permetovih otrok. Ko so bili že vsi otroci bolni, sta oče in mati zavila deklico, ki je prva zbolela, v očevo in sta jo nesa v dolino k zdravniku. Ta je ugotovil davico. Bolezen pa je tako napredovala, da mali nesrečnici že ni bilo več pomoči. Injekcija, ki jo je dobila, že ni več pomagala in mala bolnica je kmalu nato umrla.

Zdaj so bili starši še bolj v skrbi za ostale otroke, zato so hitro preskrbeli zdravnik.

Vse je kazalo, da se že oteli ostale otroke, pa se je njihov up izjalovil. Tudi najstarejši otrok, 13 letni sin France, ki je obiskoval javno šolo, je dobil tako hud napad davice, da ga niso mogli več urediti. Francek je bil domačim že v močno oporo. Z nesrečno Permetovo družino sočustvuje vsa okolica. Sreča je vsaj v tem, da se davica ni razpasla še po drugih hišah.

Peter Zgaga

Amerika je v vseh pogledih dovolj močna, da se ji že vsaj začasno ni bati od nikjer napada, ki bi ji povzročil kakšno resnejšo škodo.

Kot edina njena uvaževanja vredna nasprotnica pride v poštev Japonska, kateri je tako narasel greben, da bi najraje razširila nad vso Azijo svojo vlado in svoj vpliv.

Japonska je v splošnem siromašna dežela. Nima ne jekla ne premoga, pa tudi s petrolejem ni kaj prida preskrbljena. Pomaga si pač kakor ve in zna. Nekaj dobi tukaj, nekaj tam. S starim železjem jo naprimer preskrbuje Amerika. Sto in stotisoče ton ameriškega starega železa je vsako leto prodanih Japonski.

UTONILA JE 18 MESECEV STARA DEKLICA.

Kakor poročajo iz Kaniuka, je 22. aprila dopoldne utonila 18 mesecev stara deklica Marija Zemljanova, ki je padla doma v Godiču pri Kaniuku v deroč Mlinščico. Oče in mati sta zaposlena v kaniški smodnišnici. Morata že ob 4. zjutraj z doma in se še le popoldne vračata z dela. Doma jima vodi gospodinjstvo in nadzira mlajše bratce odnosno sestrice 17 letna hčerka Ella. Ta je omenjeni dan imela mnogo opravka pri gospodinjstvu. Mati ji je, kakor navadno, še skrbno naročevala, da naj posebno pazi na najmlajšo sestrico, ki rada zahaža v potoku. Okrog hiše v pesku so se igrali otroci. Ko je privozil mimo neki voznik, so vsi hiteli za vozom, in se obesali na soro. Malo deklico so pustili samo. Ta je nosila pesek z igrišča v potok. Najbrž se ji je spodrsnilo da je izgubila ravnotežje. Padla je v potok in utonila. Šele čez dobro uro je Zemljanova Ella pogrešila sestrico. Iskali so jo okrog in naposled našli njeno truplo daleč spodaj ob lesenih grabljah, ki so napravljene čez potok. Skušali so deklico z umetnim dihanjem obuditi k življenju, pa je bilo vse zastoj.

Angleži so bili poraženi na Norveškem. Sramotno poraženi. To je priznal sam angleški ministrski predsednik Chamberlain.

Kako je vendarle mogoče, da mogočna Anglija ne more kljubovati Nemčiji, katera je bila še pred dobrimi dvajsetimi leti pred njo v prahu in na kolenuh?

Odgovor na to vprašanje je jasen in lahak. Anglija je v vojni, Anglija je na braniku zapadne civilizacije, svobode, demokracije in sam ne vem česa še, navzle temu je pa danes v Angliji nad en milijon zdravih fantov in mož nezaposlenih.

Zato se lahko reče, da Anglija ni mobilizirana. Beseda "mobilizacija" pomeni danes vse nekaj drugega kot je pomenila leta 1914.

Mobilizirati se pravi dandanes: porabiti vse odpadke, vse kosti, vse stare kangle, vsako staro čunjo in vsak košček papirja.

(Možje, ki danes vodijo Anglijo ter se bore s sovražnikom, ki je zares mobiliziran v pravem pomenu te besede, ne morejo porabiti za nobeno delo en milijon dvestotisoč mladih fantov in krepkih mož.

Samo pomislite, kaj se to to pravi: Sovražnik se ne poslužuje slehernega izmed 80 milijonov Nemcev, pač se pa poslužuje slehernega tudi od 12 do 14 ur na dan. Za najbolj nizka in naporna dela ima poleg tega še Čehe, Poljake in Žide.

Kakorhitro je deklica razvito, je poslano v delavsko kemp, kjer že poskrbe, da začne producirati nezakonske otroke ter tako dobavlja delavske moči za bodočnost.

To daje Nemčiji neverjetno moč 80 milijonskega naroda. Ako prav premislimo, Anglija ni tako v vojni, kakor je v vojni Nemčija. Nemčija je v vojni z žulji, potem in krvjo, Anglija pa še zdavnaj ni.

To pa zato, ker vlada Anglijo skupina nazadnjakov, ki so bili vedno proti vsakemu predlogu, čigar cilj je bil, preskrbeti nezaposlenim delo in boren zaslužek.

Angleška javnost se čudi, da so mogli poslati Nemci na Norveško v tako kratkem času toliko vojakov in toliko vojne opreme. Kako jim venar ne bi bilo mogoče, saj je v vojni vse — staro in mlado, moško in žensko; vse tovarne, vsa podjetja, vsi avtomobili; vse domače živali, domači zajci, mačke in psi. Vse se mora žrtvovati, vse mora prispevati svoj delež.

DARILNE POSILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar.	— — —	\$ 2.30
200 Dinar.	— — —	\$ 4.40
300 Dinar.	— — —	\$ 6.50
400 Dinar.	— — —	\$ 8.50
500 Dinar.	— — —	\$10.25
1000 Dinar.	— — —	\$20.—
2000 Dinar.	— — —	\$39.—

Ker zaradi položaja v Evropi parniki nereditno vozijo, tudi za izplačila denarnih posiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING CO.
:: : POTNIŠKI ODDELEK : ::
216 West 18th Street, New York

Quebec, Canada. (3x)

Kratka Dnevna Zgodba

STI VINA

O ČASTITLJIVOSTI VINA

Ze Rimljani so vedeli, da je pitje vina umetnost in oni so v pokrajini z močjo miru prinašali hkrati tudi vinsko trto kot znak mira.

V Galiji, Germaniji in po helvetkih pokrajinah so legionarji vzdolž rek in po sončnih brdih polagali korenine vinske trte v zasadeni zemljo, in tako so nastale pokrajine, ki jih moremo imenovati vinke pokrajine, ker je njih zunanji videz in notranja duševna oblika zaznamovana z zelenjem vinske trte in z mirnim lesketanjem grozdov.

V teh pokrajinah, v teh mestih, ki jih je ustanovil Rim, po teh vaseh se je ohranila umetnost pitja vina, ki se je izročala od rodu do rodu, da je nastala prava pravcata filozofija tihoga selja in radostnega razmišljanja.

Kdor pozna razne naše vinske gorice, dalje vinske pokrajine ob Renu in Moseli, v Burgundiji in Walisu, v Champagniji in zemljo krog Borderuxa in neunburškega jezera, bo zmeraj srečal težko, moško kulturo, ki biva v patrijskih poslopjih, v katedralah, cerkvah in v življenju prebivalcev.

Kjer raste vinska trta, ondi živijo dobri ljudje. Najhivim sanjam se ni treba kakor lučnim vojakom zagajati v daljave, saj se izpolnjujejo ob pogledu na kozarec, čigar vino je vznikulilo iz njihove zemlje. Zakaj v teh njihovih vinograh...

dov je kri mnogih rodov. Marsikdo je umirajoč padel na njo in se mu je telo spojilo s sokovi vinske trte.

Krog teh šelestečih lističev veje več kot samo veter. V njih veje zgodovinski duh naše kulture, da gojimo večno hrepenenje in ga ne uničujemo in pogled na vinograd ti more dati nauk o urejeni družini, občini in državi.

Sicer res, stoji trta poleg trte, toda sleherna je na svoji grudi. Zares je v vinogradu raznoličnost, kadar je trgavec, je sleherni grozd posebej in zase utrgan. Tu ne vlada kosa, ne dela srp, ki vse izenači, kakor pri žitu, pač pa deluje raznolika, preizkušena roka.

Ko sem prišel prvičkrat v vinogradne kraje, sem opazil, da vsebujejo vsa ta ozemlja svojiko, značilno potezo. Tu ne prevladuje tisti zoperni individualizem, ki slehernega pozove, naj stori, kar hoče sam, marveč je tu tih stalnost, pripadnost k zemlji, ljubezen do domačije.

Zakaj vse, kar je goło vplivanje z zunanostjo, zanika obliko. Vino, ki te opijani, je za...

SREDIŠČE ZA SLOVENSKE FONOGRAFSKE PLOŠČE. — PISITE ZA CENIK. J. MARSICH, INC. 463 W. 42 Street New York

nič. Vino, ki te omami, ti poljublja dušo kakor sanje.

"In vino veritas" — rekamo navadno, češ, da človek po zaužitem vinu pokaže svojo resnično podobo. Mnogokrat bo. Mnogokrat je nesrečna, večkrat hudobna.

Ta stavek je moči razumeti pravilneje tako, da kako plemenito vino odgrne s svojim čarobnim vplivanjem megleni pajčolan vsakdanjosti in da človeku spoznati po podrobnih vsakdanjosti, ne da bi se podobno hrupno razodevale, marveč so polne veličastnosti in žalosti.

Saj ne pravi zaman ljudska govoricca, da je človek "v rožicah, višnjih sferah". Take pripodobne ne pomenijo ničesar drugega, ko da vino, če ga kdo s častjo uživa, človeka povzdigne in dvigne nad navadno gnečo.

O Balzacu poročajo, da je na svetu najbolj ljubil vino. Zname so njegove osamljene pojedine. Nekoč je bil pri njem prijatelj in pred njima je stala steklenica najboljšega vina. Prijatelj, ki je bil radoveden, kakošno je to izredno vino, je hotel koj izpiti iz kozarca, pa je Balzac planil kvisliko.

Zakaj vse, kar je goło vplivanje z zunanostjo, zanika obliko. Vino, ki te opijani, je za...

"To vino, dragi moj, moraš najprej z očmi pobožati."

"In potem?"

"Potem daš kozarec spet lepo zbrano na mizo ne da bi le srknil."

"Prav, pa potem?"

"Potem se o njem pogovarjaš. In šele čez dolgo, dolgo časa ga pokusiš in izpiješ," je končal pisatelj.

V tej mali anekdoti je ta resnica, da se izbrane in izvoljene ne sme uporabljati kakor stvari za vsak dan. Zakaj saj vino ne vsebuje samo dišave, marveč tudi modrost in zgodovino.

Pravo uživanje vina je zmeraj tradicija. To uživanje prav tako zaničuje pijanost, kakor tisto zdravstveno likanje, kjer gre fantazija brez dvoma k vragu.

Vsaka trta je slišala mnogo vzdihlajev, vzdihlajev ljubezni in gorja. Ostala je na naših goricah. Vztrajala je in njena kri nas še dandanašnji vredno spremlja skozi velika poglavja našega življenja.

Človek dvigne kozarec po kakem srečnem rojstvu, in se zahvali. Ko mladi človek pristopi kot služabnik oltarja v službo Stvarnikovo, zaužije vino — spremljeno v najlepših menitejšo, v božjo kri Odrčenikovo.

Vino pozdravi nevesto, ki postane žena.

Vino spremlja moža v tišini razmišljanja ali ožarja pogovor prijateljev.

Skozi vse velike trenutke življenja nas spremlja, dokler ne zatisnemo oči.

Skrbimo za sok naših goric, kakor so storili naši pradedje, uživajmo kri zlahtne vinske trte zmerno in s premislekom, s tisto srečo uživanja, ki je pri vinu resnično zlata.

PESMARICA "Glasbene Matice"
Uredil dr. Josip Čerin
Stane samo \$2.—
To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Raznoterosti

5000 SRŠENOV OD ENE KRALJICE.

Bilo jih je kakor sršenov — pravijo o napadalcih, če se pojavijo v velikih množicah. In ta izrek je dobro utemeljen. Sršenov je večjih v gnezdu izredno mnogo, čim toplejšje je leto, temveč jih je. Obenem je pa tem večja tudi škoda, ki jo delajo sršeni na drevju, pa tudi s tem, da napadajo čebele, s katerimi se v prvi vrsti hranijo.

Točnih podatkov o številu sršenov v njihovem gnezdu še ni bilo. Zato je wurtenberski naravoslovec dr. Henze sklenil, ko je opazil pod streho neke kočje posebno veliko sršenovo gnezdo, dognati končno, koliko je v njem sršenov. Neke noči v oktobru je bilo že hladno, in so bili vsi sršeni doma, je spravljal previdno njihovo gnezdo v vrečo in ga pustil tam do jutra. Zjutraj je pa napravil v vreči luknjico in jel jemati iz nje sršene s pinčeto po vrsti. Osmišl jih je z alkoholom, da jih lahko preštel. Ko ni bilo nobenega več iz vreče, je potegnil iz nje še gnezdo. Bilo je pol metra visoko in na najširšem mestu 45 cm široko. Obod je bil debel 12 cm in gnezdo je imelo sedem luknjic. Notri je bilo sedem plast.

Dr. Henze je našel 221 delavk, 237 mladih kraljic in 266 samcev. Razen tega je bilo v gnezdu še 54 zabuhanih ličink, 918 kraljičnih ličink in 36 jajčec. To je skupaj 1712 sršenov v različnih stadijih razvoja. To pa niso vsi sršeni, ki so se izlegli v tem gnezdu, kajti mnogo jih pogine izven gnezda. V sedmih plasteh so bile 2803 celice in v vseh so se izlegli sršeni. V nekatere celice je kraljica že drugič zlegla jajčeca, da se je zleglo v gnezdu v enem letu 2789 delavk, 1572 mladih kraljic in 293 samcev. Vsi ti sršeni skupaj tehtajo blizu 5 kg in vsi izvirajo od ene kraljice. Če torej spomladu ubijemo sršenovo kraljico, preprečimo veliko škodo na drevju in čebelah, kajti iz ene same kraljice se lahko v ugodnem letu razvije do 5000 novih sršenov.

KAOJI STRUP PROTI ŽIVONIM BOLEZINIM.
Danski zdravnik za živčne bolezni dr. Otto Nielsen, ki deluje v bolnišnici Frideriksberg v Kodanju, je delal zadnje čase zanimive in uspešne poskuse z lečenjem obrazne neravnosti in vnetja sedalnega živeca (išiasa) s kačjim strupom. Strup indijske klopotče uporabljajo v medicini že skozi stoletja. Dr. Nelson

je pa delal poskuse s toksinom dobljenim iz telesa kobre v državnem serološkem zavodu v Kodanju.
Danski učenjak je dosegel naravnost presenetljive uspehe. V šestih primerih obrazne neravnosti je nastalo trajno zboljšanje pri vseh šestih bolnikih, pri osmih bolnikih, ki jih je mučil išias, se je stanje treh bolnikov po injekciji zelo zboljšalo, pri dveh se je pa bolezen ponovila in lečenje je bilo treba ponoviti. Pri treh bolnikih pa kačji strup ni imel nobenega učinka. Lečenje s kačjim strupom sploh ni nevarno, razen tega je pa tudi lahko.

LETOŠNJI NEBESNI POJAVI.

Eden izmed glavnih astronomskih dogodkov letošnjega leta bo Merkurjev prehod: nebesni pojav, ki nastane v našem tletoju samo dvanajstkrat. To bo v novembru in Merkur se bo videl kot rdečkasta zvezda, premikajoča se čez solnčni kolobar. Ker bo pa velik samo 1/800 solnčne velikosti, ga bomo lahko videli samo z daljnogledom. Ta pojav je bil na nebu zadnjice leta 1927, prihodnji bo pa l. 1953.

Zvezdoslovci se vesle tega nebesnega pojava in upajo, da bodo lahko prekontrolirali nekatere svoje ugotovitve. Kar se tiče solnčne zatmenitve po luni, je bila najbližja 7. aprila, ki pa je bila daleč od zemlje, da ni pokrivala vsega solnčnega kolobarja. Popoln mrk bo tudi 1. oktobra in videl se bo v severnih krajih Južne Amerike in v Južni Afriki.

MORSKA KRAVA V JAVANSKIH VODAH.

Ribiči, ki so lovili ribe v vodah blizu Batavije, so se zadnje čase pritoževali, da jim dela orjaški morski pes veliko škodo. Na tri metre dolga morska pošast jim je trgala mreže in večkrat ogražala tudi ribiške čolne. Na lov na morskoga roparja se je končno napotila skupina ribiških ladij, ki se jim je posrečilo zverino obkoliti. Na morskogladini se je prikazal mogočen hrbet živali, ki pa ni imela plavuti. Ko so pripluli ribiči bližje, so zagledali tudi njeno glavo. Toda to ni bil morskogladnik. Iz vode je zrla na ribiče velika okrogla zavaljena, skoro dobrodušna glava. Dva stara ribiča, ki sta se nekoč udeležila tudi ribolova v polarnih vodah, sta takoj spoznala, da je to morska krava.

Morska krava je orjaški esalec, ki še sedaj živi v morju ob severni obali Sibirije in Kamčatke. Tam je morskogladnik prvi opazil naravoslovec Steller leta 1742. Morske krave se hranijo z morskogladnikom. Zaradi mesa in maščobe so jih pokončevali, tako da so bile ob koncu 18. stoletja skoraj že iztrebljene. Ker ta morska žival v javanskih vodah sicer ne živi, je uprava otoka Java odredila, da bodo morskogladnik v javanskem zalivu ščitili. Ribiči morajo zdaj na ribolovu rabiti posebne patrolne čolne, ki varujejo njihove mreže pred preveliko radovednostjo te čudne morske živali.

BARVNE SIMFONIJE NA OGNJIŠČU.

Ameriška igralka Helen Menkenova, ki ima s svojimi radijskimi predavanji velik vpliv na ameriške gospodinje, je nastopila z zahtevo, da bi se morale jedi pripravljati ne samo z ozirom na okus, temveč tudi po "optičnih načelih."
"Najprvo jed pogledamo, potem jemo in okušamo," pravi Menkenova. "Zato je za tečnost neke jedi nad vse važno, da so tudi očem prijetne. Za ta namen je potrebno v prvi vrsti, da so po barvi dobro

je pa delal poskuse s toksinom dobljenim iz telesa kobre v državnem serološkem zavodu v Kodanju.

Danski učenjak je dosegel naravnost presenetljive uspehe. V šestih primerih obrazne neravnosti je nastalo trajno zboljšanje pri vseh šestih bolnikih, pri osmih bolnikih, ki jih je mučil išias, se je stanje treh bolnikov po injekciji zelo zboljšalo, pri dveh se je pa bolezen ponovila in lečenje je bilo treba ponoviti. Pri treh bolnikih pa kačji strup ni imel nobenega učinka. Lečenje s kačjim strupom sploh ni nevarno, razen tega je pa tudi lahko.

LETOŠNJI NEBESNI POJAVI.

Eden izmed glavnih astronomskih dogodkov letošnjega leta bo Merkurjev prehod: nebesni pojav, ki nastane v našem tletoju samo dvanajstkrat. To bo v novembru in Merkur se bo videl kot rdečkasta zvezda, premikajoča se čez solnčni kolobar. Ker bo pa velik samo 1/800 solnčne velikosti, ga bomo lahko videli samo z daljnogledom. Ta pojav je bil na nebu zadnjice leta 1927, prihodnji bo pa l. 1953.

Zvezdoslovci se vesle tega nebesnega pojava in upajo, da bodo lahko prekontrolirali nekatere svoje ugotovitve. Kar se tiče solnčne zatmenitve po luni, je bila najbližja 7. aprila, ki pa je bila daleč od zemlje, da ni pokrivala vsega solnčnega kolobarja. Popoln mrk bo tudi 1. oktobra in videl se bo v severnih krajih Južne Amerike in v Južni Afriki.

MORSKA KRAVA V JAVANSKIH VODAH.

Ribiči, ki so lovili ribe v vodah blizu Batavije, so se zadnje čase pritoževali, da jim dela orjaški morski pes veliko škodo. Na tri metre dolga morska pošast jim je trgala mreže in večkrat ogražala tudi ribiške čolne. Na lov na morskoga roparja se je končno napotila skupina ribiških ladij, ki se jim je posrečilo zverino obkoliti. Na morskogladini se je prikazal mogočen hrbet živali, ki pa ni imela plavuti. Ko so pripluli ribiči bližje, so zagledali tudi njeno glavo. Toda to ni bil morskogladnik. Iz vode je zrla na ribiče velika okrogla zavaljena, skoro dobrodušna glava. Dva stara ribiča, ki sta se nekoč udeležila tudi ribolova v polarnih vodah, sta takoj spoznala, da je to morska krava.

Morska krava je orjaški esalec, ki še sedaj živi v morju ob severni obali Sibirije in Kamčatke. Tam je morskogladnik prvi opazil naravoslovec Steller leta 1742. Morske krave se hranijo z morskogladnikom. Zaradi mesa in maščobe so jih pokončevali, tako da so bile ob koncu 18. stoletja skoraj že iztrebljene. Ker ta morska žival v javanskih vodah sicer ne živi, je uprava otoka Java odredila, da bodo morskogladnik v javanskem zalivu ščitili. Ribiči morajo zdaj na ribolovu rabiti posebne patrolne čolne, ki varujejo njihove mreže pred preveliko radovednostjo te čudne morske živali.

BARVNE SIMFONIJE NA OGNJIŠČU.

Ameriška igralka Helen Menkenova, ki ima s svojimi radijskimi predavanji velik vpliv na ameriške gospodinje, je nastopila z zahtevo, da bi se morale jedi pripravljati ne samo z ozirom na okus, temveč tudi po "optičnih načelih."
"Najprvo jed pogledamo, potem jemo in okušamo," pravi Menkenova. "Zato je za tečnost neke jedi nad vse važno, da so tudi očem prijetne. Za ta namen je potrebno v prvi vrsti, da so po barvi dobro

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIČARJE.

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 50
ŠEST NARODNIH PESMI za moški zbor 50
ŠEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 50

Zorko Prelovec—15 SAMOSPEVOV za glas s klavirjem 1.25
ŠEST PESMI ZA GLAS IN KLAVIR ..... 1.—

Franc Venturini—ŠEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV 65

Ferdo Juvanec—IZ MLADIH LET, moški zbori 65

Peter Jerab—OSEM ZBOROV (moški in mešani) 50

OSKAR DEV: Barčica: Oj, moj sočel je sov; Kam ml, fantje, drev v vas pojdemo 30

OSKAR DEV: Srečno, ljubca moja; Ko ptičica na tuje gre; Soči; Moj očka 'na konjčka dva; Dobiv sem pl-sence; Slovo; Je vplnila tuč 40

EMIL ADAMIČ: Modra devotka (belokranjska) 20
Vso noč pri potoci 20
Jurjeva 25
Hodi Mleka domo; Kaj drugega hočem; Zdravica 20

VASILIJ MIRK in A. GROBMING: Vetrice; Pa gradini 30

FERDO JUVAJEC: Zjutraj 20
Slovenska 20

PETER JERAB: Pella roža; VASILIJ MIRK: Podoknica 20

ZORKO PRELOVEC: Ko so fantje proti vasi šli 20
Le enkrat še 20
Slava delu 20

III. VOLARIČ: Rožmarin; JOS. PAVČIČ: Potrkan ples 35

IV. VOLARIČ: Rožmarin; JOS. PAVČIČ: Potrkan ples 35

Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

sestavljene."

Miss Menkenova misli, da špinače z jajci mnogi ljudje samo zavoljo tega nimajo radi, ker zveza zelene in rumene barve ni točna. Tega se ljudje sami niti ne zavedajo, a vendar je tako. Dobra kombinacija je na primer zeleno-rdeča jed.

NOTE ZA KLAVIR ALI HARMONIKO

- 1. SLOVENIAN DANCE VANDA POLKA 30
- 2. PO JEZERU KOLO 35
- 3. BARČICA MLADI KAPETANE 35
- 4. OHIO VALLEY SYLVIA POLKA 35
- 5. TAM NA VRTNI GREDI MARIBOR WALTZ 36
- 6. SPAVAJ MILKA MOJA ORPHAN WALTZ 35
- 7. DEKLE NA VRTU OJ, MARIČKA, PEGLAJ 35
- 8. ŽIDANA MARELA (polka) VESELI BRATCI (mazurka) 35

SPAVAJ MILKA MOJA ORPHAN WALTZ 35
DEKLE NA VRTU OJ, MARIČKA, PEGLAJ 35
ŽIDANA MARELA (polka) VESELI BRATCI (mazurka) 35

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

- Ameriška slovenska tira, (Holmar) 50
- Orlovski himne (Vodopivec) 50
- Slovenski akordi, 22 mešanih in moških zborov (Karl Adamič) 75
- Trije mešani zbori (Glasbena Matice) 30
- V pepelnici noči, kantata za solo, zbor in orkester, (Sattner) 50
- Mladini, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič) 60
- Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo 20
- Naši himni, dvo glasno 25
- Gorski odmevi, (Laharnar), II. zvezek, moški zbori 30

ZA TAMBURICE: NA GORENJSKEM JE FLETNO, podpuri slovenskih narodnih pesmi za tamburice, zložil Mar ko Bajuk 75

Slovenske narodne pesmi za tamburški zbor (Bajuk) 75

Bom sel na planince, (Bajuk), podpuri 50

ZA CITRE: Poduk za citre. — 4 zvezki — (Kožljiski) ..... 2.—

ZA KLAVIR: Bori pridejo. — Korafnica — 20
Josip Pavčič: NAROD POJE (za mlade pianiste)

84 slovenskih narodnih pesmi za klavir in s besedilom \$1.35

PESMARICA GLASBENE MATICE 193 moški zbori, uredil A. Čerin \$1.85
Slovenske narodne pesmi, Janko Žirovnik

I. zvezek, 123 pesmi za moški ali ženski zbor 1.25
II. zvezek, 77 pesmi za moški in mešani zbor 1.25

100 narodnih pesmi za moški in mešani zbor, Emil Adamič ..... 1.—
FANTJE NA VASI, 18 narodnih za moški zbor, Ciril Pregelj 50

Za gospodinje Kuharske Knjige...

Slovenske žene so splošno znane kot dobre kuharice. Vsakdanjo hrano znajo pripraviti okusno in spretno brez posebnih kuharskih navodil. Naša slovenska kuha je nekaj posebnega, ker je vzeta iz vseh narodnosti, katere so sestavljale nekdanjo Avstrijo, ni rečeno, da mora dobra kuha biti ravne draga, pridene kakšne malenkostne stvari, kot te ali one zelenjave ali dišave in napravite posebno tečno, okusno jed.

V knjigarni "Glas Naroda" imamo sledeče kuharske knjige, ki bi Vas morda zanimale:

- LJUDSKA KUCHARICA**
Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c
- SLOVENSKA KUCHARICA**
Najpopolnejša izdaja—728 strani. Cena \$5.
- KUCHARICA**
965 navodil, 255 strani. broširana \$1.25... vezana \$1.50

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET NEW YORK

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvirajemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu. V ITALIJO
\$ 5.90 ..... Lir 100
11.50 ..... " 200
17.00 ..... " 300
23.00 ..... " 500
55.00 ..... " 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO, SO NAVEDBENE CENE PODVRŽENE SPREMENJENJI GORI ALI DOLI

NUJNA NAKAZILA IZVRSU, ŠJEMO PO CABLE LETTER ZA BRISTOLING \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (TRAVEL BUREAU) 216 W. 18th ST., NEW YORK

19 40
SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR
POVESTI... POUČNI SPISI... ZGODOVINA... ZNANSTVENE RAZPRAVE... NARAVOSLOVJE SPISI IZ SLOVENSKEGA ŽIVLJA V AMERIKI... ITD.
KNJIGA, ki Vas bo zanimala!
Cena 50 centov
160 strani s slikami

Proslule mačke

V svetovni literaturi je bil že mnogim živalim postavljen spomenik. Tudi med mačkami našletimo na nekaj takih, ki so se kakorkoli proslavile. Skoraj nesmrten je postal maček slavnega italijanskega pesnika Francesca Petrarka. Še zdaj ga vidimo kot mamijo za steklom vitrine v hiši pesnikove kraljice srea Laure v Arqua. Slava tega mačka se je po njegovi smrti celo povečala. Od leta 1300 ga neprestano proslavljajo. Malone v filozofskem duhu poje o njem pesnik Tassoni "... in grobove ponosnih kraljev je zasenčila s svojo slavo nepokopana mačka..." Najoriginalnejše ga opeva latinski napis na podstavku vitrine, kjer je našel svoje zadnje bivališče.

"Toskanski pevec je vzplamtel v dvojnem plamenu ljubezni. Prva in največja sem bil jaz, šele druga Laura. Ne pomehuj se temu ti, ki boš to čital. Laura je bila vredna njegove ljubezni zaradi svoje lepote, jaz pa zaradi svoje zvestobe. Če je bila ona njegovemu pesniškemu geniju vzmet, sem bil jaz tisti, ki je bdel nad tem, da bi njegovi posvečeni papirji ne postali mišja hrana, dokler sem namreč živel, sem neumorno stražil sveti prag pred temi strahopetnimi glodavci in tako sem ščitil spise svojega gospodarja, da bi jih miši čez noč ne ogledale. Še zdaj, ko sem že mrtev, jim naganjam strah. Tudi v mojem mrtvem telesu še vedno živi stara zvestoba."

Viktor Hugo je imel zelo rad svojega mačka Chat noir. Svoje osobne odnose do zunanje sveta je uravnaval po tem, kako je kdo ravnal z njegovim ljubljnim mačkom. Maček je čepel vedno v predsobi njegove sprejemnice in Viktor Hugo je skozi luknjico v ključavnici opazoval, kako gostje ravnajo z njim. Kdor je odgovarjal na mačkovo dobrikanje, je bil prijazno sprejet. Gorje pa tistemu, ki se za njegovega mačka ni zmenil ali ga je celo zapodil, ko se mu je jel dobrihati. Pisatelj ni pogosto sploh ni hotel govoriti s takim človekom.

"Mačke so mi v največjo zabavo," je dejal francoski državnik in kardinal Richelieu.

Nekaj podobnega je izjavil Baudelaire. A najboljša prijačelja Marka Twaina sta bili njegovi mački "Satana" in "Peccalo". Ampere, ki je bil med delom nedotopen za svojo okolico, je pogosto delo prekinil, če je prišla k njemu mačka in navdušeno se je igral z njo. Igral se je pa samo, dokler mačka z zadnjo tatico ni pokazala, da je tega sita. Šele potem je Ampere nadaljeval svoje delo.

Maček italijanskega skladatelja Domenica Scarlattija (1685 do 1747) si je posebno prizadeval pridobiti si naklonjenost za glasbo navdušenih ljudi in postal je "soskladatelj." Ko je nekega dne stopal filozofskih korakov po tatarah klavirja svojega gospodarja, so zadoneli toni, ki jih je porabil Scarlati kot motiv za novo skladbo. To je Scarlattijeva Fuga del Gatto "Mačja fuga". Scarlattijeva klavirja se noben človek ni smel dotakniti, maček se je pa lahko nemoteno izprehajal po njem.

Mačke so si pridobile celo papežovo naklonjenost. To velja zlasti za ljubljena mačka "Flombino" in "Tombollo" bivšega kardinala Perugla, poznejšega papeža Pija IX. Ta cerkveni dostojanstvenik se je rad pogovarjal za mizo. Ko je nekoč, ko je bil še kardinal, med živahno debato držal košček pečenke na vilicah med krožnikom in usti, je skočil maček "Tombollo" na mizo in hlastnil po njem. Kardinal tega niti opazil ni in v usta je vtaknil prazne vilice. "In to si dovoljuješ z Eminenco," je dejal kardinal smeje, obrnjen k mačku, ki se je na tleh gostil z njegovo pečenko.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

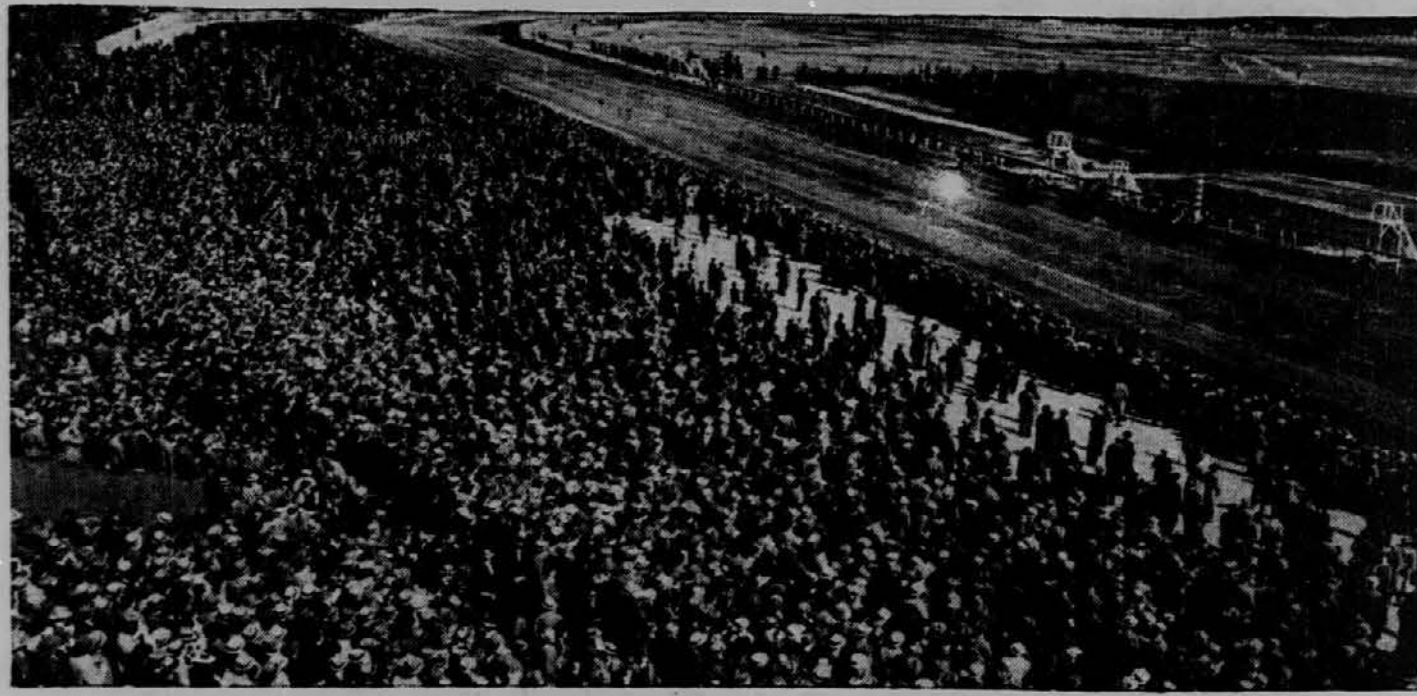
Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost: nam ali jo pa plačate našemu zastopniku v vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

- CALIFORNIA:** San Francisco, Jacob Laushin
- COLORADO:** Pueblo, Peter Cullig, A. Sattis; Walsenburg, M. J. Bayak
- INDIANA:** Indianapolis: Frank Zupancic
- ILLINOIS:** Chicago, J. Bevil; Cicero, J. Fabian (Chicago, Ozeto in Illinois); Joliet, Jennie Hambich; La Salle, J. Spelch; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago in Waukegan, Math. Warick
- MARYLAND:** Kitzmiller, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN:** Detroit, L. Plaskar
- MINNESOTA:** Chisholm, J. Lukanich; Ely, Jos. J. Peschel; Bretech, Louis Gouche; Gilbert, Louis Vessel; Hibbing, John Povše; Virginia, Frank Hrvatic
- MONTANA:** Roundup, M. M. Panian; Washoe, L. Champa
- NEBRASKA:** Omaha, F. Broderick
- NEW YORK:** Brooklyn, Anthony Svet; Gowanda, Karl Strubach; Little Falls, Frank Macle
- OHIO:** Barberton, Frank Froha; Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Reanik, John Stapanis; Girard, Anton Nagode; Lorain, Louis Balant, John Kumbic; Youngstown, Anton Kihal
- OREGON:** Oregon City, J. Koblar
- PENNSYLVANIA:** Bessemer, John Jevnikar; Conemaugh, J. Brezovec; Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik; Export, Louis Supančič; Farrell, Jerry Okorn; Forest City, Math Kamin; Fr. Blodnikar; Greensburg, Frank Novak; Homer City, Fr. Ferenchak; Johnstown, John Polants; Krays, Ant. Taušelj; Luzerne, Frank Balloch; Midway, Jos. Žust; Pittsburgh in okolica, Philip Frogar; Steelton, A. Hren; Turtle Creek, Fr. Schiffrer; West Newton, Joseph Jovan ...
- WISCONSIN:** Milwaukee, West Allis, Fr. Škuk; Sheboygan, Joseph Kakes
- WYOMING:** Rock Springs, Louis Tasehar; Diamondville, Joe Koltub

Vsak zastopnik izda potrdilo za svojo katezo je prejel. Zastopnike teplo priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

KONJSKE DIRKE NA LONG ISLANDU.

Velika množica gledalcev se vsak dan ob lepem vremenu zbere na konjskem dirkališču v Jamajci na Long Islandu v New Yorku.

Razne vesti.

SKUPNA SMRT OČETA IN SINA.

V Jelšanah, reška pokrajina je že tri leta bolehal 79-letni Josip Frol. Nesreča pa je hotela, da je dne 5. jan. nenadno obolel na pljučnici njegov sin Josip, star 44 let. Med sino kratko a mučno boleznijo je oče, ki se že dalj časa ni dvignil iz postelje, nenadno vstal, odprl vrata v sinovo sobo in se ustavil ob sinovi postelji. Prizor je bil pretresljiv. Močno izčrpani oče, ki je bil s poslednjo življensko silo držal pokonci, je nem stal ob hudo bolnem sinu, kakor da ga hoče vprašati, ali je že pripravljen, da pojdetta skupno v grob. Domači so jeli očeta tolažiti, da sin nikakor ni slab in da se mu bo stanje gotovo kmalu obrnilo na bolje.

Potolažen se je oče vrnil na svojo bolniško posteljo. Življenska sila je popustila in je jel starček takoj umirati. Naslednji dan ob 4. zjutraj je izdihnil svojo blago dušo. Ni minila cela ura, ko se je tudi njegovemu sinu stanje nenkrat poslabšalo in je odšel za očetom v večnost.

Daleč na okrog je novica o skupni smrti očeta in sina vzbudila iskreno obžalovanje. Pokojni Josip Frol starejši je bil 30 let cerkovnik in starešina jelšanske farne cerkve. Bil je v rosnici vrl mož, ki je vedno zvesto in pravično opravljal svojo službo. Ko ga je bolezen priklenila na posteljo, je zvesto nadomeščal sin vse dotlej, ko je tudi njega napadla bolezen.

Dne 14. jan. popoldne je pričel skupni pogreb, kako čislana sta bila draga pokojnika. Iz vseh vasi jelšanske fare se je zbirala množica ljudi. Zalostno so zapeli zvonovi. V zadnji pozdrav se je otožno oglasila "Vigred." Prikazali sta se dve krsti pred hišo, blagolovitev sta opravila duhovnika gg. Perkan in Žgur. Vsa množica je sledila pokojnikoma do skupnega groba, kjer je bridko zadonela v slovo žalostinka "Blagor mu".

Sin je zapustil bolešno mater in ženo z dvema nedraslimi otrokoma. Skupno umrlima, očetu in sinu bo trajno ohranjen lep spomin. Hudo prizadetim svojem pa velja tudi naše odkritosrčno sožalje.

MATIČNE LADJE ZA LETALA.

V bojih, ki se odigravajo na severu Evrope, je prisojena važna vloga letalstvu. Tako zavezniško, kakor nemško letalstvo je postavljeno pred pomembne naloge in poročila iz obeh taborov govore o velikih aktivnostih v zraku. Pri tem pa ima zavezniško letalstvo težave z daljavami, ki jih je treba premagati. Z najbližjih angleških oporišč na Shetlandskih otokih znaša zračna razdalja do vzhodne norveške o-

bale, merjena na vzporedniku 330 km, do zaliva Oslo pa imajo angleška letala iz severne obale Irske skoraj 800 km. Razume se, da za moderna letala, ki so zgrajena za dolge polete, te razdalje ne predstavljajo mnogo, toda upoštevati je treba, da mora biti v mnogih primerih letalstvo hitro pri roki in da morajo poleg tega letala stalno patrolirati nad obalo in morjem. Za borbeno in lovska letala pa so te razdalje le nekoliko prevelike, nehoti se mora laik vprašati, kako to, da je angleško letalstvo kljub temu prav tako aktivno, kakor nemško, ki je z zasedbo Danske pridobilo zelo prikladna oporišča za polete nad Norveško, poleg tega pa so Nemci na ozemlju Norveške že uredili zasilna letališča. Angleži se imajo za to zahvaliti svojim matičnim ladjam za letala, ki so jih pripeljali v norveške vode.

Matične ladje so v bistvu ploveča letišča. Na njihovem krovu je urejen velik raven prostor, s katerega se letala dvigajo in na katerega pristajajo. Matične ladje za letala skrajšajo zračne razdalje in povečajo akcijski radij letal. Prve matične ladje za letala so se pojavile proti koncu svetovne vojne. Anglija je tedaj preuredila v nosilke letal tri težke križarke. Pozneje so Angleži preuredili tudi nekaj velikih potniških ladij v matične ladje za letala.

Moderna nosilka letal ima prostore za letala v medkrovju. Zgornji krov je preurejen v letališče, kar daje ladji svojsko obliko. Zgornji krov je prav visoko nad površino. Da bi se povečalo letališče, je zgornji krov vsačih podaljšan čez krmo ladje. Iz medkrovja dvigajo letala na letališča po električnih dvigalih. Posebna naprava pa zmanjšuje hitrost pristajajočega letala. Nosilke letal so oborožene s številnimi

težkimi in lahki protiletalskimi topovi in protiletalskimi strojnimi. Koliko letal more nosilka voziti s seboj, je odvisno od prostora v medkrovju. Najmoderneje nosilke letal pa imajo Združene države.

NAOČNIKI NE KORISTIJO SLABIM OČEM.

Očesne hibe veljajo splošno za neozdravljive, kajti z zdravili ne moremo doseči, da bi oko zopet dobro videlo. Vsak kirurški poseg, s katerim bi zdravnik morda poskušal odstraniti očesne hibe, bi bil pa preveč riskanten. Zdravniška veda se še zdaj zadovoljuje s tem, da priporoča ljudem, ki jim peša vid, naj nosijo naočnike. Večinoma gre za prirojeno ali pridobljeno kratkovidnost ali daljnovidnost. Nošenje naočnikov ima svoje dobre, pa tudi svoje slabe strani. Naočnikom se človek privadi in če nosi pravilna stekla, oči ne trpe in napaka se navadno ne poslabša pa tudi ne izboljša. Zdravniki sami pa priznavajo, da s tem vprašanja opešanja vida nikakor ni bistveno urejeno. Vid ostane tak, kakor je bil, naočniki samo pomagajo, da nazivlje opešane vidu lahko delamo.

Zelo zanimivo je zato naziranje ameriških očesnih zdravnikov, ki zagovarjajo stališče, da lahko očesne hibe zlasti kratkovidnost in daljnovidnost odstranimo tudi z enostavnim in naravnim lečenjem, ne da bi morali nositi naočnike. Prav nasprotno dr. Bates, vodja te skupine, svetuje bolnikom svoj način lečenja in zahteva, naj takoj odložijo naočnike. Očesu je treba vrniti možnost naravnega, dotlejš morda nepravilnega gledanja, pravi dr. Bates v svoji knjigi. Kakor mora hronček, ki hoče ozdraviti, prej ali slej odložiti bergije, mora tudi kratkovidec ali daljnovidec nehati nositi naočnike.

Ker število Batesovih so-trudnikov in ozdravljenih bol-

nikov neprestano narašča, so se jeli za Batesove uspehe zanimati tudi ameriški listi, ki priobčujejo o njegovi uspešni metodi obširne članke. Evo, nekaj pravil, ki veljajo pri temu načinu zdravljenja za najvažnejša:

1. Oko moramo vežbati o sredotočenju na določeno oddaljeno točko. Zlasti kratkovidni ljudje so zelo nagnjeni k temu, da s prejemajo v svoje oči očno polje prevelike slike in si s tem oči še bolj pokvarijo.

2. S čitanjem brez naočnikov — če ne gre za preveč kratkovidne ali daljnovidne ljudi je očesu mnogo pomagamo. Čitati je treba pri dnevni svetlobi in vedno tako, da se oko ne utruji.

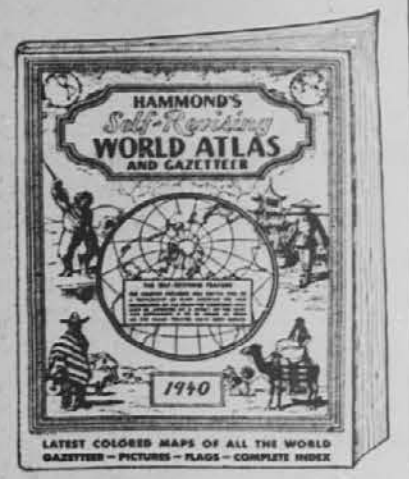
3. Očesne mišice, ki s svojo oslabelejšjo povzročajo očesne žile, utrjujemo s tem, da obračamo oči v čisti topli vodi.

VELIK ZAKLAD V DREVESNEM DUPLU.

V dalagerskem gozdu južno od mesta Koldinea na Jutlandu, sta našla dva drvarja velik srebren zaklad, ki je vzbudil splošno pozornost. Drvarja sta podirala drevesa in v duplu enega sta našla mnogo kovanega denarja ter posrebrnih in pozlačenih predmetov. Izkazalo se je, da je

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vesti potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošljemo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/2 x 14 1/4 inčev

48 velikih strani;

32 barvanih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;

45 svetovnih slik popolnoma označenih;

Zanimivi svetovni dogodki.

Najnovjši zemljevid kaže cel svet in tudi:

RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČIJO IN RUSIJO

ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIJE

PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVAŠKE K NEMČIJI

NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 25 centov

Pošljite svoto v znakmah po 3 oz. po 2 centa.

Posebno:

HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVLJA

KUPON, ki ga dobite z atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide z novimi mejami vojskojuhih se držav, kakor bodo premenjene po sedanji vojni.

Naročite Atlas pri:

"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

ležalo v duplu med koreninami 6364 danskih, holsteinskih in meklenburških srebrenikov iz leta 1710 in 1830. Dalje so našli 27 srebrenih žlic, 4 pare srebrenih zaponk, 5 zlatih prstanov in zlat pečet.

Že najdba zaklada samega je bila velika senzacija, prav tako pa tudi tajna spletena okrog njega. Izkazalo se je namreč, da je v bližini stoječi dvorec leta 1680 napadel drzen tuj razbojnik ki je odnesel vse zlato in srebro, kar ga je našel. Oblasti so ga zaman zasledovale. Na srebrenih žlicah je monogram žene oropanege veleposelnika. Njegovi dediči še sedaj žive na tem dvorec. Zato je bilo tudi takoj rešeno vprašanje, komu zaklad pripada.

NAROČITE SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR ZA 1940. — 160 STRANI ZANIMIVOSTI. STANE VAS SAMO 50 CENTOV. — V Združenih državah lahko pošljete znakme po 2 oz. po 3 cente.

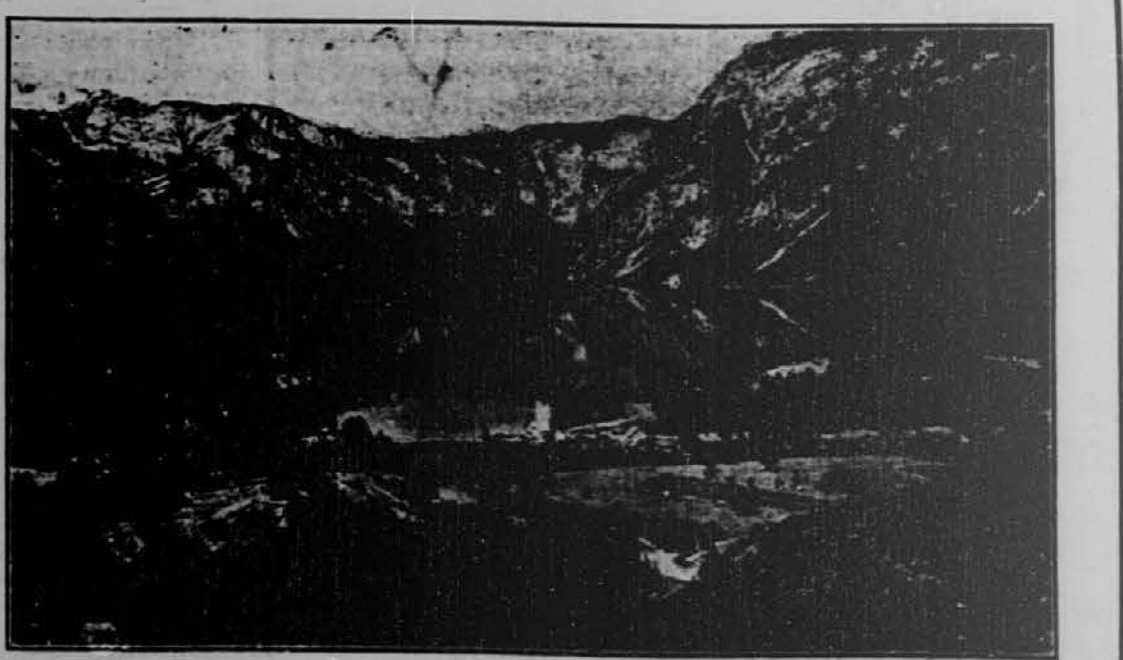
V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

Bohinjsko jezero

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET, NEW YORK